Redacțiunea, Administrațiunea
Tipografia:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ, Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețulŭ insertiunilorŭ: o seriă garmendŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoiélă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 61. | Brașovŭ, Vinerĭ, 18 (30) Martie | 1888.

Procesulŭ de pressă alŭ „Gazetei“ și foile unguresci.

Dămŭ locŭ astăḑĭ aprețiărilorŭ, ce le face ḑiarulŭ „Ellenzék“ din Clușiu, dirigiatŭ de d-lŭ deputatŭ Bartha Miklos, asupra procesului nostru de pressă. Sub titlulŭ *„O teoriă viclénă,“* scrie „Ellenzék“ în fruntea numĕrului sĕu de Sâmbătă 24 Martie următórele:

„Statulŭ maghiarŭ, respective representantulŭ ordinei de dreptŭ vătămate a citatŭ ḑilele aceste dela Brașovŭ la Clușiu pe redactorii valahĭ Dr. Mureșianu și Bobancu.“

„Amêndoi s'au presentatŭ într'o îmbrăcăminte, contra căreia nu se póte obiecta nimicŭ, cu destulă punctualitate, dér plinĭ de ură împotriva a totŭ ce e maghiarŭ.“

„Acestei ure a și datŭ Dr. Mureșianu în mai multe rêndurĭ espresiune în modŭ destulŭ de inteligibilŭ.“

„Juriulŭ i-a judecatŭ deja, și cu acésta în ceea ce privesce meritulŭ lucrului legea s'a răfuitŭ cu atitudinea inimică statului a redactorilorŭ „Gazetei.“

„Despre verdictulŭ jurațilorŭ nu vomŭ ḑice nicĭ unŭ cuvêntŭ. Ce motivŭ au avutŭ ei de a achita pe Mureșianu și pentru ce au declaratŭ vinovatŭ pe Bobancu, acésta este o cestiune ce privesce numai și numai consciința și convicțiunea jurațilorŭ.“

„Noi la rêndulŭ nostru numai într'o privință avemŭ ocasiune și motivŭ de a ne ocupa cu acésta afacere.“

„Obiectulŭ meditațiunei nóstre ilŭ potŭ forma numai acele *învĕțăturĭ*, ce le putemŭ scóte din atitudinea observată de cătră acusațĭ cu ocasiunea pertractăriĭ.“

„Nu vomŭ vorbi de propria individualitate a d-luĭ Mureșianu, nicĭ de aceea a d-lui Bobancu, căcĭ a judeca asupra acesteia nu este tréba nóstră. Omulŭ cum se presentă — așa póte și fi în adevĕrŭ“.

„Ne mulțumimŭ cu aceea, că domnii Mureșianu și Bobancu suntŭ ómenĭ cu cultură literară și sciu mânuĭ bine condeiulŭ.“

„Dér cu aceea nu ne mai putemŭ mulțumi, că atuncĭ când puterea pedepsitóre a statului află causă de a-i cita înaintea forului sĕu ca se-șĭ dea sémă — atuncĭ d-lŭ Mureșianu sĕ începă a se mișca încóce și 'ncolo cu nelinișce, și sĕ comită față cu autoritatea statului și instituțiunile legale tocmai acea nerespectare, pentru care a fostŭ citatŭ pe banca acusațilorŭ“.

„D-lŭ Mureșianu șĭ-a făcutŭ unŭ planŭ cu privire la atitudinea ce avea sĕ-o observe înaintea juriului și l'a și esecutatŭ în modŭ consecventŭ.“

„Elŭ s'a decisŭ, a nu se esprima in altă limbă decâtŭ în limba valahă înaintea orĭ-și-cărei autoritățĭ publice a statului maghiarŭ. Organele legii procedă cu elŭ cum vorŭ voi, dênsulŭ décă nu se póte apĕra în limba valahă, nu se apĕră în altă limbă, de l'arŭ spênḑura chiar la momentŭ.“

„Și a făcutŭ cum a vorbitŭ. A fostŭ destulŭ de naivŭ, dér și destulŭ de viclénŭ, spre a pute esplora dela președintele tribunalului — că óre n'ar fi posibilŭ a se compune unŭ astfelŭ de juriu, a căruia membrii sĕ înțelégă toțĭ cu toții apĕrarea lui în limba valahă, și décă o înțelegŭ, sĕ-i și dea dreptate.“

„Și tocmai în acésta naivitate se esprimă viclenia d-lui Mureșianu, în care nu se cuprinde mai puțină agitare, ca în acelŭ articulŭ, pe care l'a scrisŭ cu negréla urei, dér pe care juriulŭ din Clușiu cu acestŭ prilegiu nu l'a aflat a fi de natură așa de periculósă, ca pentru aceea sĕ îndrepteze calea d-lui Mureșianu spre *Vață* orĭ spre *Năsĕudŭ*.“

„D-lŭ Mureșianu — când a cerutŭ, ca elŭ sĕ se pótă apĕra înaintea unorŭ jurațĭ carĭ vorbescŭ séu înțelegŭ limba valahă, atuncĭ de faptŭ nu a făcutŭ alta, decâtŭ a trasŭ la îndoiélă în tótă forma acelŭ dreptŭ alŭ juriului instituitŭ de cătră statulŭ maghiarŭ, după care acestŭ statŭ sĕ pótă judeca asupra tuturorŭ cetățenilorŭ sĕi într'unŭ feliu. Căcĭ dóră după teoria d-lui Mureșianu e mai multŭ ca sigurŭ, că celŭ ce din asemenea motivŭ nu se folosesce de dreptulŭ sĕu de apĕrare — nu numai că demonstrézĕ în contra autorității tribunalului constituitŭ ca sĕ judece asuprĕ-i, ci totodată refusă formalŭ respectulŭ datoritŭ față cu instituțiunile legale ale statului. Prin urmare d-lŭ Mureșianu a datŭ cu acésta unŭ astfelŭ de esemplu conaționalilorŭ sĕi, care este fórte acomodatŭ, pentru ca în casurĭ analóge, ce s'orŭ ivi, sĕ se îndemne a observa o asemenea atitudine încă și mai mulțĭ dintre ei“.

„Căcĭ în cererea d-lui Mureșianu nu se potŭ descoperi numai semnele resignațiunei individuale, ci și semne, că scopulŭ lui hotărîtŭ este de a încuragia pe conaționalii sĕi, ca sĕ ia posițiune față cu instituțiunile legale ale statului maghiarŭ. Acéstă atitudine e acomodată de a face, ca elementele, — cărora Mureșianu și soții sĕi de principii, de unŭ gândŭ cu elŭ, le ține în modŭ sistematicŭ ferecată mintea sănĕtósă și libera consciință — sĕ se facă nouii discipulĭ ai d-lui Mureșianu, și strînșĭ bine laolaltă — sĕ dovedéscă la data ocasiune tocmai așa de puținŭ respectŭ în privința legii, precum a aflatŭ de bine d-lŭ Mureșianu a uita cu totulŭ de acestŭ respectŭ datoritŭ“.

„Dér acésta, ḑĕu, totușĭ nu e lucru așa de nevinovatŭ, cum gândesce d-lŭ Mureșianu, și décă crede dênsulŭ, și încă și advocatulŭ Damianŭ, că o asemenea purtare e de natură ca divergențele dintre naționalitățile singuratice ale patriei maghiare sĕ se pótă aplana, atuncĭ se înșélă fundamentalŭ“.

„Noi de sigurŭ că nu voimŭ sĕ susținemŭ stările de fapță, nu voimŭ sĕ lăsămŭ mereu deschise isvórele urei și ale vrajbei, și suntemŭ gata a ne alătura la aceia, carĭ servescŭ sincerŭ și cinstitŭ causa bunei înțelegerĭ împrumutate, dér pretindemŭ, ca cetățénulŭ de statŭ de origine valahă, — care accentuézĕ necesitatea bunei înțelegerĭ: sĕ fiă cu intențiunĭ france, sincere și oneste atâtŭ față cu noi câtŭ și față cu voința statului și cu ordinea de dreptŭ legală.“

„Căcĭ vedețĭ numai d-le Mureșianu, când d-vóstră ḑicețĭ, că nu vĕ apĕrațĭ înaintea unui altŭ tribunalŭ, decâtŭ numai înaintea unuia care înțelege vorbirea valahă și când d-vóstră nu poftițĭ absolutamente a esercita drepturile publice ale cetățénului statului, décă în esercitarea acestorŭ drepturĭ nu puteți sĕ folosițĭ eschisivŭ numai limba valahă — atuncĭ nu lucrațĭ la stabilirea bunei înțelegerĭ, ba din contră, prin resignațiunea domniei-vóstre naivă, dér în fondŭ vicleană, vătămațĭ voința generală a statului maghiarŭ, ce se esprimă în legĭ, și pe lângă acésta—sĕ mărturisimŭ sincerŭ — încuragiațĭ pe conaționalii d-vóstre la nerespectarea instituțiunilorŭ legale și la opositiune neîndreptățită. Și cumcă acestŭ soiu de lucrare nu se póte îngădui, acésta dóră și d-lŭ Mureșianu o recunósce, mai alesŭ décă se va cugeta și la aceea, că o astfelŭ de purtare nu póte nicĭ câtŭ negru sub unghiă sĕ ne întăréscă pe noi în presupunerea, că Mureșianu și ómenii de-unŭ gândŭ cu elŭ sunt nisce factorĭ acomodațĭ, pentru ca noi cu conlucrarea lorŭ sĕ ne luămŭ ca țintă stabilirea bunei înțelegerĭ reciproce.“

„Apoi ar fi bine décă d-lŭ Mureșianu s'ar gândi și la aceea, că în lupta ce-o continuă dênșii în contra statului maghiarŭ și a instituțiunilorŭ lui, numai ei potŭ sĕ fiă partea care va perde, pentru că este unŭ adevĕrŭ vechiu că *„trebue sĕ se frângă, ce nu vrea sĕ se încovóie.“*

Politica esternă a României.

In ședința dela 10 (22) Martie a camerei romane, d-lŭ deputatŭ *Blaremberg* a interpelatŭ guvernulŭ asupra politicei lui esterne. Interpelantulŭ critică încheiarea unui tractatŭ de alianță a României cu Germania și cu Austro-Ungaria.

La acéstă interpelare, d-lŭ I. *Brătianu*, primulŭ ministru, a rĕspunsŭ între altele:

...Domnilorŭ, décă cuvêntarea d-lui Blaremberg s'ar fi mărginitŭ numai la efectele de optică ale imaginațiunei d-sale, m'așŭ fi mărginitŭ și eu a respunde numai prin acele puține cuvinte, prin carĭ am rĕspunsŭ în totdéuna în privința politicei nóstre externe, și aș fi repețitŭ și de astădată, că programa politicei nóstre este sĕ nu provocămŭ pe nimenĭ, sĕ nu jignimŭ interesele nicĭ unui statŭ, dér sĕ le apĕrămŭ pe ale nóstre când suntŭ atacate. (Aplause).

Astăḑĭ, domnilorŭ, este unŭ faptŭ constatatŭ de Europa întrégă, că noi suntem în Europa unŭ elementŭ de ordine și de civilisațiune, că suntemŭ unŭ statŭ, care ocupă unŭ locŭ importantŭ în echilibrulŭ Orientului, că suntemŭ unŭ statŭ care, prin desvoltarea sa pacifică, póte servi de modelŭ celorlalte popóre din jurulŭ sĕu. Étă care a fostŭ și care este ambițiunea nóstră, politica nóstră.

In aceste puține cuvinte se resumă totŭ ceea-ce am a spune d-lui Blaremberg, și orĭ-cui altuia, în privința politicei nóstre esterióre. Dér décă nu termină aci și 'mĭ permitŭ a mai ocupa câte-va minute tribuna, este pentru ca sĕ relevezŭ óre-carĭ alte cestiunĭ, pe carĭ le-a mai adusŭ d-sa în discuțiune și despre carĭ nu înțelegŭ cum au pututŭ sĕ între în cadrulŭ acestei interpelărĭ.

D. Blaremberg a desvoltatŭ pré largŭ programa politicei d-sale, politică de viitorŭ, negreșitŭ, pentru a cărei punere în aplicațiune d-sa ascéptă desfășurarea evenimentelorŭ în Europa în sensulŭ și în direcțiunea ce d-sale 'i place a le-o fixa de pe acum. Și pentru ca sĕ facă sĕ reiasă mai bine avantagele politicei d-sale, a căutatŭ sĕ critice și sĕ lovéscă politica nóstră, numindu-o politică de aventurĭ. Spre a ne proba acésta, d-sa nĭ-a cetitŭ în *Cartea galbenă* a Franciei unŭ resumatŭ din acea seriă de acusărĭ, ce ne făcea pe timpulŭ acela d. Blaremberg și amicii d-sale în gazeta d-lorŭ *Țara*, care ne acusa că noi suntemŭ instrumente rusescĭ, că organisămŭ bande bulgare și că acele bande facŭ esercițiĭ militare până chiar pe piața teatrului în Bucurescĭ. D-vóstră cu toții scițĭ, décă asemenea acusărĭ erau întemeiate și de aceea mĕ dispensezŭ de a le mai califica. Ele însĕ produceau efectulŭ lorŭ în streinĕtate, și cu părere de rĕu constatŭ, că mai totŭ aceeașĭ sistemă, dér pe unŭ altŭ tĕrêmŭ, sĕ urméză și astăḑĭ; fiind-că nu pentru România, ci pentru străinătate a vorbitŭ d. Blaremberg când a spusŭ cele ce l'ațĭ auḑitŭ spunêndŭ adinéorĭ în desvoltarea interpelărei d-sale. (Aplause).

Vorbițĭ de *Cartea galbenă* a Franciei? Dér este lucru ușorŭ de înțelesŭ că, atuncĭ când era o concurență între Francia și Prusia de a câștiga pe Austria, și mai cu sémă pe Ungaria, este ușorŭ de înțelesŭ, că orĭ-cine venea sĕ ne denunțe pe noi ca instrumente ale Rusiei ne punea rĕu, nu numai cu guvernulŭ austro-ungarŭ, dér și cu guvernele acelorŭ țĕrĭ, carĭ căutau sĕ-șĭ atragă amicia Austriei.

'Mĭ aducŭ aminte, că a venitŭ pe timpulŭ acela la mine d. Boyar, care ținea loculŭ representantelui Franciei în România, și mĭ-a spusŭ că d. de Moustier, ministrulŭ de esterne alŭ Franției, dorea sĕ scie carĭ suntŭ vederile guvernului românŭ, care este programa sa. Eu i-am rĕspunsŭ, că nu mĕ așteptamŭ ca unŭ Francesŭ sĕ ne facă o cestiune ca acésta, fiind-că noi mai toțĭ ne petrecusemŭ tinerețele în Francia, unde n'am făcutŭ decâtŭ în totdéuna sĕ spunemŭ carĭ suntŭ ideile nóstre în privința politicei românescĭ. Mi s'a spusŭ însĕ că d. de Moustier este informatŭ, că noi avemŭ aplecărĭ cătră Rusia. Atuncĭ am ḑisŭ: Rusia, dela tratatulŭ de pace încheiatŭ la Parisŭ, se pórtă fórte bine cu noi și nu ne face nicĭ o greutate, nu ne caută pricină în nimicŭ. Bine este, din partea nóstră, ca noi sĕ o provocămŭ? Décă Napoleon III face curte Impĕratului Rusiei, décă acești amêndoi împĕrațĭ suntŭ în bune relațiunĭ, putemŭ noi sĕ luămŭ o atitudine rĕuvoitóre în contra Rusiei? Suntemŭ încredințațĭ, că împĕratulŭ Napoleonŭ însușĭ ne-ar ḑice că facemŭ atuncĭ o nebuniă. Ce stricŭ eu

déc㠠principele Gorciacoff se arată binevoitorŭ pentru noi.

S'a doveditŭ în urmă, şi Franciei şi tuturorŭ, că noi nu suntemŭ instrumente órbe ale intereselorŭ românescĭ. (Aplause).

Onor. d. Blaremberg reediteză astădĭ aceaşĭ acusare de politică aventuruósă, pe care totŭ d-sa nĭ-o arunca acum 20 de anĭ sub pretextulŭ formărei bandelorŭ bulgare, pretextŭ a cărei netemeinicia s'a doveditŭ în destulŭ în acestŭ intervalŭ. D. Blaremberg dice, că noi voiamŭ sĕ resculămŭ Bulgaria în scopulŭ pe care 'lŭ avemŭ şi astădĭ de a forma imperiulŭ Romano-Bulgarŭ. Ei bine, domnule Blaremberg, d-ta poţĭ sĕ facĭ declaraţiunile cele mai patetice, declaraţiunĭ cărora sĕ le dai cu atâtŭ mai multă sonoritate, cu câtŭ scii că prin ele n'ai spusŭ nimicŭ, n'ai probatŭ nimicŭ, nu le-ai datŭ ca basă ceva mai concretŭ decâtŭ nisce simple frasse; pe când declaraţiunile nóstre se radĕmă tóte pe fapte vĕdite, vorbescŭ de sine şi mai bine decâtŭ orĭ ce am dice noi. Eu desfidŭ pe orĭ-cine sĕ arate unŭ singurŭ faptŭ, din care sĕ se pótă deduce, că noi amŭ căutatŭ vre-o dată sĕ înfiinţăm imperiulŭ Romano-Bulgarŭ.

In timpulŭ resbelului din urmă, póte că mai multŭ decâtŭ odată, a venitŭ ocasiunea, ca Rusia sĕ facă sĕ lucească acéstă ideiă înaintea ochilorŭ noştri. Dér întrebaţĭ, cum am primitŭ noi acestŭ miragiu. Amŭ disŭ totdéuna: noi nu avem nicĭ unŭ interesŭ peste Dunăre. Ni s'au oferitŭ cetăţile de pe malulŭ dreptŭ alŭ Dunărei, pe carĭ ne îndemnau sĕ le luăm celŭ puţinŭ ca sĕ asigurămŭ ambele căpătâiă de podurĭ, şi noi amŭ rĕspunsŭ: nu avemŭ ce sĕ facemŭ nicĭ cu cetăţile, nicĭ cu căpĕtâiele de podurĭ, nu avemŭ sĕ trecemŭ Dunărea pentru a intra în Bulgaria, că nu avemŭ ce căuta acolo; amŭ adaugatŭ: noi de abia avemŭ putere sĕ ne desvoltămŭ în ţéra nóstră, pe séma nóstră, în ceea ce ne este nouĕ de neapĕrată nevoiă şi nu trebue sĕ risipim mijlócele nóstre materiale, intelectuale şi morale pentru ca sĕ facemŭ desvoltarea altorŭ popóre, carĭ n'au ajunsŭ încă la gradulŭ nostru de cultură. De aceea am refusatŭ orĭ ce propunere de felulŭ acesta.

Nĭ-aţĭ făcutŭ o acusare şi în privinţa tractatului ce am încheiatŭ cu Rusia, cu ocasiunea celui din urmă resbelŭ, şi sunt nevoitŭ sĕ facŭ chiar o indiscreţiune...

Când eram la Livadia şi mi s'a spusŭ că armatele rusescĭ au sĕ trécă prin România, eu am disŭ: „Negrişitŭ, după ce vomŭ face unŭ tratatŭ". Atuncĭ principele Gorceakoff, care era însoţitŭ de generalulŭ Ignatieff, care trăiesce, s'a uitatŭ la mine şi mĭ-a disŭ: „Tractatŭ! dér cine sunteţĭ d-vóstră?". — Eu i-am rĕspunsŭ, că în adevĕrŭ suntemŭ o naţiune mică, dér că nu vomŭ puté face altfelŭ decâtŭ a ne opune acestei trecerĭ, în casulŭ când nu vomŭ fi regulatŭ cestiunea prin unŭ tractatŭ. — „Décă vĕ opuneţĭ, 'mĭ-a disŭ principele Gorceakoff, atuncĭ vĕ sfărâmămŭ". — „Negreşitŭ, am rĕspunsŭ eu, sunteţĭ o putere mare, puteţĭ sĕ ne sfărîmaţĭ, dér ne veţĭ stima; însĕ nu ne veţĭ sfărîma, căcĭ vĕ duceţĭ ca putere creştină sĕ desrobiţĭ nisce creştinĭ, şi nu credŭ că veţĭ face acésta sfărîmândŭ pe alţĭ creştinĭ, călcândŭ peste trupurile lorŭ". Comitele Ignatieff, intervenindŭ în acéstă convorbire 'mĭ-a disŭ: Nu, d-le Brătiene, principele Gorceakoff s'a cam animatŭ; e lucru firescŭ şi certŭ că vomŭ face unŭ tractatŭ".

Tractatulŭ, după cum sciţĭ, s'a şi făcutŭ, şi, fiindcă d. Blaremberg a vorbitŭ de tradiţiunile cele vechĭ, l'aşŭ ruga sĕ-mĭ spună décă crede d-sa că, de-amŭ fi avutŭ atuncĭ pe tronŭ unŭ Domnŭ Românŭ, care sĕ fi urmatŭ după vechile tradiţiunĭ românescĭ, Rusia ar fi încheiatŭ cu noi tractatŭ prin care sĕ se oblige a respecta tóte drepturile, tóte libertăţile nóstre, şi chiar Constituţiunea, în puterea căreia aţĭ usatŭ de cea mai mare libertate a pressei, aşa încâtŭ diarele d-vóstrĕ atacau în tóte dilele pe Impĕratulŭ şi armata lui? Credeţĭ d-vóstrĕ că unŭ Domnitorŭ, care ar fi urmatŭ tradiţiunile de până atuncĭ, ar fi pututŭ obţine unŭ asemenea tractatŭ? (Aplause prelungite)...

Aţĭ disŭ, că dela 1866 căutămŭ sĕ germanisămŭ ţéra, şi nu aţĭ găsitŭ altŭ faptŭ sĕ citaţĭ ca dovadă decâtŭ aducerea d-lu Krenski, pe unŭ timpŭ fórte scurtŭ, ca instructorŭ alŭ armatei, dér uitaţĭ că în acestŭ timpŭ amŭ avutŭ mai mulţĭ instructorĭ francesĭ pentru armată.

Ne imputaţĭ că amŭ datŭ armatei nóstre regulamente luate din Germania şi nu voiţĭ a ţiné sémă că, nu numai regulamentele, dér chiar şi legile militare ale Germaniei s'au impusŭ dela sine Europei întregĭ, prin simplulŭ faptŭ că suntŭ cele mai bune legĭ şi regulamente şi cele mai potrivite cu progresele artei militare de astădĭ. (Aplause).

Aţĭ vorbitŭ de Stroussberg şi de Bleichröder, carŭ nu a fostŭ decâtŭ urmaşulŭ lui Stroussberg. Dér d-vostrĕ, carĭ până atuncĭ aţĭ fostŭ necontenitŭ la putere, carĭ eraţĭ stăpânĭ absoluţĭ în ţéră, de ce n'aţĭ pututŭ sĕ faceţĭ drumurĭ de fierŭ cu Italienĭ, cu Francezĭ, cu Englezĭ? De ce nu aţĭ pututŭ da o singură concesiune, care sĕ se fi realisatŭ, şi de ce nicĭ una din concesiunile date de d-vóstrĕ nu a reuşitŭ? In adevĕrŭ, cu concesiunea Stroussberg s'a întêmplatŭ o nenorocire, s'a întêmplatŭ, că concesionarulŭ a datŭ falimentŭ, dér până în fine, lucrulŭ totŭ s'a pututŭ îndrepta şi ţéra are drumurĭ de fierŭ, carĭ circulă de atâţia anĭ şi carĭ astădĭ suntŭ pe deplinŭ proprietatea nóstră; pe când cu concesiunile ce votaserăţĭ d-vóstrĕ, póte că nu le-ar fi avutŭ nicĭ astădĭ.

Diceţĭ că amŭ voitŭ sĕ germanisămŭ armata română? Dér sĕ vedemŭ în ce şcóle 'şĭ-au făcutŭ studiele oficerii pe carĭ i-amŭ trămisŭ noi în străinătate şi în ce şcóle au mersŭ aceia pe carĭ i-aţĭ trămisŭ d-vóstrĕ.

Noi, de când suntemŭ la putere, i-amŭ trămisŭ în Francia, în Englitera, în Belgia, în Italia. Şi chiar pe copii noştri unde i-amŭ trămisŭ? (Aplause). Ciudatŭ lucru! Sĕ voiescŭ eu a germanisa tótă ţéra, şi numai pe familia mea sĕ voiescŭ a o francisa! (Aplause).

Francia cunóşte fórte bine statornicia nóstră în recunoscinţa ce 'i-amŭ purtatŭ în totdéuna, şi nu insinuările d-vóstră mĕ vorŭ face pe mine sĕ trecŭ de unŭ ingratŭ în ochii Francesilorŭ. Francesii îşĭ aducŭ aminte că, atuncĭ când Francia era învinsă, când Napoleon cădiuse, eu am disŭ că, precum odată se dicea despre o putere óre-care, că va speria lumea prin ingratitudinea ei, totŭ astfelŭ se va dice despre Românĭ, că noi vomŭ speria lumea prin gratitudinea nóstră către Francia pentru binele ce ea ne-a făcutŭ. Şi acestŭ sentimentŭ, departe de a ne pune rĕu în ochii Germaniei, din contră, ne-a datŭ o valóre mai mare şi ne-a înălţatŭ, fiind-că recunoscinţa onoréză şi pe o naţiune şi pe unŭ individŭ. (Aplause). Germania a vĕdutŭ în noi unŭ poporŭ care scie să pórte în inima sa, în orĭ-ce împrejurărĭ, sentimentulŭ recunoscinţei pentru binele ce i-se face şi de aceea, nu numai că nu a căutatŭ sĕ ne germaniseze, dér încă ne-a încurajatŭ şi ne-a datŭ binevoitorulŭ sprijinŭ ca sĕ ne putemŭ desvolta în tótă libertatea şi în modulŭ cum credemŭ şi cum dorimŭ noi. (Aplause prelungite).

Dicea onor. d. Blarembergŭ, că sistema nóstră de germanisare, pe care amŭ căutatŭ sĕ o impunemŭ ţĕrei, a făcutŭ ca naţiunea sĕ se răcéscă cu totulŭ de Germania şi chiar de Prusia, către care mai înainte nu avea decâtŭ simpatii. Dér eu l'aşŭ ruga pe d-sa sĕ-mĭ spună, cine la 1866, când a venitŭ principele Carolŭ în ţéră, a ridicatŭ populaţiunea din Bucurescĭ, ca sĕ o ducă sĕ dărâme templulŭ israelitŭ? Cine pe atuncĭ făcea propaganda cea mai înfocată contra principelui Carolŭ şi striga că avemŭ sĕ fimŭ nemţiţĭ? Cine altŭ de câtŭ amicii d-vóstră...... (aplause prelungite)....

(Va urma).

Scene regretabile în Bucurescĭ.

Telegrama din Bucurescĭ, ce ni s'a trimisŭ erĭ, nĭ-a comunicatŭ că Lunĭ şi Marţĭ s'au petrecutŭ în Bucurescĭ scene fórte regretabile. Étă cum istorisescŭ foile din capitala României cele petrecute:

Dumineca a ţinutŭ oposiţia o întrunire, în care s'a decisŭ, ca o deputaţiune sĕ mérgă la regele şi sĕ céră înlăturarea guvernului Brătianu. Totodată s'a anunţatŭ pentru Lunĭ o altă întrunire, în care sĕ se comunice resultatulŭ audienţei la regele.

Lunĭ se ţinù întrunirea. D-lŭ Vernescu, unulŭ dintre conducĕtorii oposiţiunei, raportà, că încă n'a avutŭ audienţa şi decĭ neavêndŭ ce spune adunarea sĕ se disólve. Mai vorbi şi d-lŭ Fleva, unŭ altŭ deputatŭ de frunte oposantŭ, şi adunarea se disolvà, dându-i-se sfatulŭ sĕ nu mérgă sĕ turbure banchetulŭ ce tocmai atuncĭ se ţinea în sala teatrului naţionalŭ, datŭ fiindŭ d-lui I. Brătianu de către comercianţii din Bucurescĭ.

Eşindŭ publiculŭ afară din sala întrunirei, câţĭva ómenĭ începură a striga sĕ mérgă la palatŭ. D-nii Vernescu şi Fleva suntŭ traşĭ în cupeu de câţĭva inşĭ, carĭ deshămară caii. Dér orĭ pe unde au vrutŭ sĕ trécă, manifestanţii au fostŭ întêmpinaţĭ de gendarmĭ şi alte trupe, ér deputaţii oposanţĭ s'au dusŭ la cameră.

Intr'aceea manifestanţii s'au străcuratŭ unulŭ câte unulŭ pe căi laterale la palatŭ. Garda palatului a fostŭ îndoită. Audindŭ despre acésta, d-lŭ Vernescu cu alţĭ deputaţĭ din oposiţiă se'ntórce dela cameră la palatŭ şi cere sĕ fiă primitŭ de regele. Regele însĕ nu l'a primitŭ în acelŭ momentŭ, ci se dice că i-a rĕspunsŭ următórele: „Liniştiţĭ întâiu strada şi apoi vorbiţĭ cu mine!". Sosindŭ gendarmii călărĭ, curăţiră curtea palatului.

Séra manifestanţii se liniştiră. Banchetulŭ dela teatru a trebuitŭ sĕ fiă păditŭ de unŭ cordonŭ de gendarmĭ, altfelŭ a decursŭ în linişte.

A doua di, Marţĭ, pe la ora 1 d. a. oposiţia pornì dela clubulŭ ei spre cameră. Aci fură întêmpinaţĭ manifestanţii de oştire. Se începù încăerarea. Soldaţii traseră focurĭ órbe, ér unii dintre manifestanţĭ împuşcară cu revolverele, alţii o luară la fugă. Cei rĕmaşĭ încercară sĕ pĕtrundă în cameră. Gendarmii pedestri îi opriră, ér cei călărĭ veneau în fuga mare şi sosindŭ ocupară curtea Metropoliei. Sosiră şi trupe de liniă. Unŭ glonţŭ trimisŭ dintre manifestanţĭ lovì în capŭ pe unŭ uşierŭ dela cameră, care şi murì. Suntŭ răniţĭ şi deoparte şi de alta.

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

(5)

IONŬ ISTEŢULŬ.

Legendă de V. A. Urechiă.

Cine nu scie ce simţirĭ deştéptă în sufletŭ vederea, după o lungă lipsire, clopotniţei locului unde te-ai născutŭ! Când audĭ de departe sunetulŭ clopotelorŭ, sunetŭ cu care urechea ta a fostŭ deprinsă în copilăriă, ţi se pare că audĭ cea mai dumnedeéscă musică!

Dér nu încape vorbă de inimă albastră, într'o biată snóvă ca acésta...

Biată omenire!... Bucuria lui Ionŭ se schimbà în temerĭ şi în bănuelĭ, numai ce dărì de departe clopotniţa satului sĕu.

— Cine-mĭ spune, îşĭ dicea elŭ, cu ochii ţintă la clopotniţă. Cine-mĭ spune de mai trăesce Acsinia? Apoi, de trăesce, óre remas'a ea femeă cum se cade?

Şi mai amară muncă dădea inimei sale întrebarea adoua ce-şĭ făcea.

Până ce trecù de Rîmniculŭ-Vălcei, unde mai nu se oprì Ionŭ, zorindu-lŭ dorulŭ satului sĕu, sosì şi séra. Până ajunse la jităria satului, acum era nópte bine şi luna se ridica măréţă şi bălae pe cerŭ.

Chiar la doi paşĭ dela jităriă era casa lui Ionŭ, séu mai dreptŭ grăindŭ, casa palamariului bisericei. O livede désă era în jurulŭ casei. In acéstă livede Ionŭ îşĭ puse în gândŭ sĕ se aciuéscă, sĕ vadă ce şi cum mergŭ lucrurile pe la elŭ acasă, inainte de-a da cu ochii de Acsinia.

Aşa făcù. Deabia era într'unŭ alunişŭ desŭ, de câteva minute, cândŭ étă se deschide uşa casei şi unŭ popă (care la lumina lunei 'i se părù lui Ionŭ frumosŭ şi tênĕrŭ), eşindŭ din casă dise, din pragulŭ uşei, cu dragoste nevestei lui Ionŭ; „mĕ întorcŭ îndată, drăguţă!"

— Drăguţă!... Unŭ popă tênĕrŭ dice nevestei lui Ionŭ: „Drăguţă!" Ionŭ puse mâna pe cuţitulŭ din cingĕtóre şi cum scapără fulgerulŭ îi scăpărà prin minte sĕ se svîrle asupra popei sĕ-lŭ străpungă cu cuţitulŭ şi apoi asupra muerei sale necredinciόse....

Dér Ionŭ îşĭ amintì de sfatulŭ căpitanului: „La vreme de zorŭ nu pune mâna pe toporŭ, nicĭ pe cuţitŭ, când eştĭ amărîtŭ." Ionŭ déră oprì mişcarea sa şi se hotărì sĕ nu facă aşa ceva, sĕ nu se resbune decâtŭ adoua di fără de zorŭ.

Eşì decĭ din tufişŭ, după ce se depărtà popa şi încă din bătătura casei, lângă prispă strigà, stăpânindu-şĭ mănia: Nevastă! Acsinio!

Acsinia cunoscù glasulŭ, eşì răpede şi îmbrăţişà cu multă dragoste şi bucuriă şi cu dulcĭ mângăerĭ pe Ionŭ Isteţulŭ.

— Ce-i muerea! gândea Ionŭ. Ia, o pisică viclénă! Dér şi elŭ, mai din dragoste, mai cu prefacere, îmbrăţişà pe Acsinia.

— Frumosŭ! dice femeea; frumosŭ! Şepte anĭ departe de mine şi nu mĭ-ai scrisŭ măcarŭ: „negri ţi-sŭ ochii!... Nu mai şciam de eştĭ mortŭ orĭ viu!

— Da tu mĭ-ai scrisŭ?

— Ce mincinosŭ!... Tata ţĭ-a trimesŭ peste 20 de revaşe şi n'ai respunsŭ la nicĭ unulŭ.

— Pentru-că nu le-am primitŭ.

— Ce dicĭ? Apoi tata punea pe răvaşe numele tĕu: „Ionŭ Dudău."

— Apoi toţĭ mĕ sciu în óste cu numele Ionŭ Isteţulŭ... Şi unde trimeteaţĭ voi rĕvaşulŭ vostru?

— Scriamŭ noi pe revaşŭ: „sĕ se trimită unde o fi soldatulŭ Ionŭ Dudău, la regimentulŭ lui... Da ţĭ-o fi fóme, Ionică... Cinat-ai tu astă séră?

— Ba deu nu...

— Cum o venì tata o sĕ cinămŭ... Că uite, clocoteşte mălaiulŭ próspĕtŭ şi galbenŭ ca aurulŭ în ciaunŭ...

Şi aşa grăindŭ, Acsinia cu mânecile cămăşei suflecate până în betele altiţelorŭ, intinse peşchirŭ curatŭ pe măsuţa cea rotundă şi aşedà trei tacâmurĭ, lingurĭ de tisă ca la di de serbătóre, cane de sticlă înflorite dela moşĭ.

Numai ce se deschise uşa şi întrà ér popa... cu pricina... Câtŭ vĕdù potcapulŭ iţăindu-se pe uşă, Ionŭ şi puse mâna pe cuţitŭ... Norocŭ că popa întra cu faţa spre Ionŭ.

— Vai! ce era sĕ facŭ, strigà Ionŭ, lăsândŭ sĕ-i cadă cuţitulŭ din mână... E socrulŭ meu!...

Dascălulŭ de acum şepte anĭ, era acum călugărŭ şi popă.

Vedĭ ce bine-i prinse lui nea Ionŭ Dudău sfatulŭ celŭ de-a treilea alŭ căpitanului Glónţă? Décă elŭ, din alunişŭ, dădea dorŭ la cuţitŭ, aşa-i că Ionŭ Dudău se făcea ucigaşŭ de socru?... Temniţa îi şcia de óse!...

Mirarea popei Onofrei fù mare vĕdêndŭ cuţitulŭ cădutŭ din mânile lui Ionŭ, dér bietulŭ liberatŭ mărturisì totŭ gândulŭ lui celŭ rĕu.

— Mĕi Ióne, ce? te credeai tu cu panchiţele ĕlea dela Bucureşcĭ?

Şi părintele îmbrăţişà pe Ionŭ şi-lŭ binecuvêntà.

Ér Ionŭ nu mai isprăvea de lăudatŭ

Regretabilele scene se terminară aci. Procurorulŭ generalŭ anchetéză.

SCIRILE DILEI.

Agio vamalŭ s'a fixatŭ pe luna Aprilie cu 26%.

***

Locotenentului Maximilianŭ *Loşanŭ*, care a servitŭ pănă dĕunădile la divisionulŭ de baterii în Braşovŭ, i s'a încuviinţatŭ sĕ depună gradulŭ de oficerŭ.

***

Dintre obiectele industriale, lucrate şi trimise de d-nii învĕţătorĭ de aicĭ G. Moianŭ şi Cand. Muşlea la esposiţia cooperativă din Craiova, s'au înapoiatŭ unele, carĭ nu s'au vêndutŭ acolo. Vameşii părintescului guvernŭ ungurescŭ le-au supusŭ aceste obiecte la vămuire după tacsele cele mai urcate ale tarifului vamalŭ [50—60 fl. la 100 kgr.] aşa încâtŭ e uşorŭ de esplicatŭ, că numiţii esposanţĭ au avutŭ sĕ întêmpine, pe lângă greutăţile împreunate cu espunerea obiectelorŭ, şi şicane. Unŭ căruciorŭ împletitŭ din nuele, coloratŭ, lăcuitŭ şi în parte auritŭ şi bronzatŭ este pusŭ la sorţire cu nume à 50 cr. Căruciorulŭ este espusŭ în casina română. Atragemŭ atenţiunea celorŭ ce se intereséză de înaintarea industriei nóstre naţionale, care trebue sprijinită cu orĭ-ce preţŭ, că acéstă sorţire are de scopŭ a'şĭ rentórce esponenţii câtŭ de puţinŭ din cheltuelile ce le-au avutŭ.

***

Câteva persóne întreprindĕtóre din Mercurea au intenţiunea sĕ foloséscă isvorulŭ de apă sărată, ce se află lângă şoséua Sebeşului, cam 6 chilometri departe de Mercurea, spre a face băi. Primii paşĭ în acéstă privinţă s'au şi făcutŭ.

***

In *Bucurescĭ* a apărutŭ unŭ nou diarŭ cotidianŭ „Democraţia" avêndŭ ca programŭ: „lupta în contra „duşmanilorŭ de statŭ," carĭ nu se dau îndĕrĕtŭ dela nicĭ unŭ mijlocŭ imoralŭ de rĕsturnare, carĭ au pângăritŭ publicitatea prin diatribe şi insulte personale, carĭ insultă altarulŭ sfântŭ alŭ familiei, asmuţă pe cetăţenĭ la disordine" etc. In *Brăila* de asemenea apare unŭ diarŭ bisĕptĕmânalŭ „România viitóre" avêndŭ, în programulŭ sĕu de luptă, care e: „luminarea masselorŭ," şi unŭ punctŭ privitorŭ la Românii din alte state, carĭ sĕ'şĭ capete drepturile lorŭ de autonomiă în afacerile ce'i privescŭ."

***

Din Sĕlagiu ni-se scrie, că la 20 Februarie a. c. sa sĕvêrşitŭ în biserica română din Ortelecŭ cununia d-rei Victoria Popŭ, fiica meritatului şi vrednicului protopopŭ din Ortelecŭ d-lŭ Teodorŭ Popŭ, cu d-lŭ teologŭ absolutŭ de Gherla Titu Trifŭ, unŭ tînĕrŭ harnicŭ şi de bune speranţe pentru biserica şi poporulŭ românescŭ. Cununia s'a sĕvêrşitŭ prin d-lŭ vicarŭ alŭ Silvaniei, Alimpiu Barbolovicĭ, ér ca naşĭ au fostŭ d-na şi d-lŭ Georgiu Popŭ de Băsescĭ. La acéstă sĕrbătóre familiară a d-lui protopopŭ T. Popŭ a luatŭ parte unŭ numĕrŭ fórte frumosŭ dintre inteligenţii românĭ ai Selagiului, ér d-lŭ Georgiu Popŭ, accentuândŭ celorŭ presenţĭ necesitatea de a se ţiné de datinele strămoseşcĭ, profită de ocasiunea acestei festivităţĭ pentru a sĕvîrşi unŭ faptŭ, pe câtŭ de rarŭ, pe atâtŭ de esemplarŭ şi laudabilŭ. Anume, la iniţiativa d-sale, se juca la miedulŭ nopţii „Joculŭ miresei," adunându-se în folosulŭ fondului „Reuniunei femeilorŭ române din Sĕlagiu" frumósa sumă de 28 fl. 60 cr. şi doi galbenĭ. Unŭ óspe, care a luatŭ parte la acéstă frumósă sĕrbătóre familiară, ne comunică, că Românii sĕlăgenĭ au avutŭ cu acéstă ocasiune una din cele mai vesele petrecerĭ şi fiă-care participantŭ a dusŭ dela acea onorabilă casă suvenirurĭ prea plăcute.

Corespondenţa „Gazetei Transilvaniei."

Satulungŭ, 15 Martie v. 1888.

Domnule Redactorŭ! In nr. 41 alŭ „Gazetei Trans." a apărutŭ unŭ articulŭ, despre petrecerea din Săcele, subscrisŭ de „mai mulţĭ participanţĭ."

In acelŭ articolŭ ca de încheiere se dice: „că ómenii hotelului arŭ avé o purtare dură şi respingĕtóre" şi prin acésta atrage atenţiunea organelorŭ competente adecă a epitropiilorŭ bisericilorŭ rom. gr. or. din Satulungŭ, ca proprietarele acelui hotelŭ. Nu scimŭ încâtŭ au séu încâtŭ nu au dreptŭ acei „mai mulţĭ participanţĭ." Atâtŭ însĕ scimŭ că de când se află ca hotelierŭ d-lŭ Thal, în casele bisericelorŭ nóstre, nu avemŭ şi nu putemŭ dice nimicŭ în contra dênsului. Incă nu amŭ avutŭ nicĭ odată unŭ hotelierŭ, care sĕ se intereseze de casele nóstre aşa precum se intereséză celŭ actualŭ. Dênsulŭ mai multŭ a stăruitŭ pentru restaurarea şi întocmirea caselorŭ de a fi corĕspundĕtóre unui hotelŭ. Er reparaturĭ mai micĭ le-a făcutŭ cu cheltuiala propriă, fără de a mai alerga pe la epitropiile bisericilorŭ pentru orĭ şi ce lucru de nimicŭ.

Cumcă ar fi unŭ omŭ neprevenitorŭ faţă de óspeţii sĕi, acésta nu o putemŭ admite. Pentru că decând se află dênsulŭ ca hotelierŭ, a atrasŭ acolo tótă inteliginţa din Sĕcele, atâtŭ română câtŭ şi maghiară, ceea se înainte de acésta nicĭ că se pomenea.

In fine trebue sĕ mărturisimŭ că epitropiile bisericelorŭ a simţitŭ o mare plăcere şi au felicitatŭ pe d-lŭ arêndator G. B. Popŭ, când au aflatŭ că în casele bisericelorŭ nóstre se va instala ca hotelierŭ d-lŭ Thal; pentru că pe când se afla dênsulŭ în hotelulŭ din Cernatŭ, nu numai inteliginţa streină, dar nicĭ chiar cea română nu mergea în casele bisericelorŭ, de óre-ce nu le convenea hotelierulŭ.

Dér totuşĭ se póte că va fi fostŭ cineva nemulţumitŭ cu ocasia petrecerei din cestiune, se întêmplă aşa ceva când suntŭ mulţĭ. Unii cerŭ sĕ le aducă mâncare, alţii cer farfurii pentru mâncarea ce şĭ-au adus'o în traistă şi ér alţii cerŭ bĕutură şi mai întêmplându-se ca unii sĕ nu recunóscă câtŭ li s'a adusŭ, e posibilŭ ca hotelierulŭ în graba şi măhnirea lui sĕ întârdie uneorĭ cu împlinirea grabnică a cererei ospeţilorŭ şi aşa sĕ se nască nemulţămirĭ.

In interesulŭ adevĕrului am socotit, d-le Redactorŭ, că e o datoriă pentru noi a restabili adevĕrulŭ cu privire la cele cuprinse în articululŭ din N-rulŭ mai susŭ amintitŭ şi încheindŭ te asigurămŭ despre înalta consideraţiune şi stimă, ce-ţĭ păstrămŭ, ér cei „mai mulţĭ participanţĭ" potŭ fi convinşĭ, că nu neprevenirea ómenilorŭ hotelului, de carĭ n'avem nicĭ o causă a ne plânge, ci unele neajunsurĭ suferite de aceştia sunt causa astorfelŭ de nemulţămirĭ.

Epitropiile bisericescĭ.

Intêmplărĭ diferite

Focŭ. In comuna *Derjŭ*, din Comitatulŭ Odêrheiului, a isbucnitŭ dilele acestea focŭ în şura proprietarului de acolo Nagy Ferencz. Se dice că foculŭ ar fi fostŭ pusŭ de o mână rea. Pagubele suntŭ fórte marĭ. Au arsŭ clădirile economice şi coperişele caselorŭ a 17 proprietarĭ. De asemenea au cădutŭ jertfă flacărilorŭ 2 cai, 10 boi, 6 vacĭ, 5 viţei, 18 porcĭ şi 49 oi. Paguba se socotesce în 15,000 fl., dintre carĭ asigurată a fostŭ numai o şură în preţŭ de 510 fl. Ba chiar şi vieţă de omŭ a cădutŭ jertfă flacărilorŭ. Bĕtrâna vĕduvă Juliana Brog n. Gabos, de 65 anĭ, când îşĭ vĕdu grajdulŭ cuprinsŭ de flacărĭ, întră înăuntru cu scopulŭ ca sĕ deslege o vacă, ce o avea, şi s'o scótă afară. Nefericita bĕtrână însĕ nu apucă sĕ iasă afară, căcĭ flacările consumară cu repediune estraordinară coperişulŭ grajdului şi cărbunii aprinşĭ o îmormêntară imediatŭ. In comuna *Ciocmanŭ*, din comitatulŭ Solnocŭ-Dobêca, aprópe de Ciachi-Gârbĕu, au arsŭ 28 de case împreună cu tóte clădirile economice ţinĕtóre de ele. Foculŭ se dice că a provenitŭ din nebăgare de sémă. Amĕnunte încă nu avemŭ. — In *Orăştiă* a arsŭ ferĕstrĕulŭ dela câmpŭ, ce era proprietatea Fraţilorŭ Toth. Paguba se socotesce aprópe la 40,000 fl.— In nóptea de 17 spre 18 Martie a arsŭ de totŭ móra de măcinatŭ a comunei Saisŭ.

Furtŭ. Lui George Stoica din Orlatŭ i s'au furatŭ din curte două róte de carŭ în preţŭ de 10 fl. — Cărciumarului Ionŭ Munteanŭ din Tălmaciu i s'au furatŭ 10 chilograme de slănină şi 5 chilograme de carne. Gendarmii dela Turnu-roşu au pusŭ mâna pe hoţŭ.

Cadavru găsitŭ. In pădurea Mănăşturului a fostŭ găsitŭ la 24 Martie cadavrulŭ unui bietŭ dilerŭ. — La 9 Martie a fostŭ găsitŭ aprópe de têrgulŭ de vite din Mercurea cadavrulŭ unui cerşetorŭ din Aiudulŭ micŭ sub ţĕrmulŭ părîului Dobêrcei

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.")

Bucurescĭ, 29 Martie. In şedinţa de erĭ a camerei, ministrulŭ de interne a declaratŭ în rĕspunsulŭ sĕu la interpelaţiunea ce i s'a adresatŭ, că guvernulŭ este firmŭ decisŭ ca neîntârdiatŭ în înţelegere cu parlamentulŭ sĕ ia mĕsurĭ, care sĕ garanteze instituţiunile ţĕrii, liniştea şi ordinea publică, siguranţa parlamentului şi respectulŭ către tronŭ.

ULTIME SCIRĬ.

O telegramă din Paris comunică, că în faţa celorŭ 45,000 de voturĭ cu care generalulŭ Boulanger a fostŭ alesŭ deputatŭ în departamentulŭ Aisne, acesta a trebuitŭ sĕ fiă pensionatŭ. Intrebarea ce 'şĭ-o punŭ cei mai mulţĭ republicanĭ este, că óre prin mĕsurile acestea aspre nu va cresce popularitatea lui Boulanger?

Demonstraţiunile pentru elŭ se înmulţescŭ. Diarele lui dicŭ că atacurile pressei streine îi folosescŭ, făcêndŭ sĕ se crédă că e persecutatŭ din afară, ér guvernulŭ francesŭ supusŭ influinţelorŭ streine. In Parisŭ mulţimea se adună înaintea casei generalului strigându-i „sĕ trăiéscă! jos cu Ferry!"

—x—

Pănă acuma suntŭ arestaţĭ pentru scenele petrecute în Bucurescĭ: D-nii Costică Rădulescu, N. Fleva, Porfiriadŭ, N. Filipescu şi M. Pamihalopulo, redactorŭ la „Rĕsboiulŭ."

—x—

Ni se scrie din *Constanţa*, că comunicaţiunea vapórelorŭ pe Dunăre a începutŭ. In 15 (27) Martie a fostŭ prima circulaţiune a unui vaporŭ austro-ungarŭ pe Dunăre pănă în Marea neagră.

NECROLOGU.

Jalnica soţiă *Eufrosina*, fiiulŭ *Hortensiu*, fiicele *Aurora*, *Tulia* şi *Maria*, mamă, sócră, fraţii şi soră, cumnaţi, cumnate, nepoţii şi nepóte, cu inima frântă de durere vĕ face cunoscută încetarea din vieţă a prea scumpului lorŭ soţŭ, părinte, fiiu, ginere, cumnatŭ şi unchiŭ

Octavianŭ Popea,

în etate de 52 anĭ.

Rĕmăşiţele pămêntescĭ ale rĕposatului s'au îmormêntatŭ în cimitirulŭ bisericei din Dâlga, Marţĭ la 15 curentŭ.

Dâlga, 13 Martie 1888.

Fiă-i ţĕrîna uşóră!

*

Laura Jekel, fiica advocatului din locŭ Iuliu Jekel, a încetatŭ din vieţă în 15 (27) Martie în etate de 14 anĭ. Imormêntarea s'a făcutŭ adĭ în cimiterulŭ evangelicŭ.

Fiă-i ţĕrîna uşóră!

DIVERSE.

Animale dresate. — La teatrulŭ „La Bourse" din Bruxela are mare succesŭ o trupă de papagalĭ albĭ, dresaţĭ. Aceste pasĕrĭ jócă *polca* şi *valsulŭ* pe acăţătorele lorŭ cu o esactitate, care arată în papagalĭ o deosebită înteligenţă musicală şi unŭ mare sentimentŭ de ritmŭ. Dér papagalii, fiindcă ne aflămŭ în timpurĭ rĕsboinice, suntŭ meşterĭ şi în mânuirea armelorŭ. Astfelŭ unulŭ dintre dênşiĭ dă cu tunulŭ, cu o adresă şi cu unŭ sânge rece însemnatŭ. După cum spune „L'Independance belge", pentru prima órĭ se vĕdŭ representaţiunĭ date de papagalĭ. Mai inainte se vĕduse prin Bruxela pisicĭ, porcĭ şi chiar gâşce dresate.

---

sfaturile căpitanului, măcarŭ că nevasta lui dicea: „pĕcatŭ, Ionică dragă, că ne-ar fi prinsŭ bine cei 600 de leuşorĭ?... Sfaturĭ şi dicĕtorĭ învaţă omulŭ dela moşĭ şi strămoşĭ, nu pe 600 lei... Ei, da poftimŭ la masă!...

Se puseră la masă. Mămăliguţa fumega ca cădelniţa popei la Paştĭ... Popa scóse unŭ fedeleşŭ mândru închistritŭ, celŭ care âmblase rótă la masa dela nunta Acsiniei şi în care părintele acum ţinea vinŭ de celŭ ce pune la sfântulŭ Potir... Atuncĭ şi Ionŭ Dudău nu voi sĕ remână mai pe josŭ decâtŭ socru-sĕu. Elŭ scóse din desagĭ cozonaculŭ...

— Cozonaculŭ d-lui căpitanŭ, cinstite părinte... Mĭ-a disŭ sĕ-lŭ aducŭ întregŭ, neatinsŭ şi numai cu sfinţia ta şi cu Acsinia sĕ-lŭ mâncămŭ... Cozonacŭ boerescŭ, Acsinio!.... dela „Firear-alŭ-Coţcăi..."

Şi rupse cozonaculŭ şi... o minune!... Zingŭ! zingŭ! zingŭ!... Curgŭ din cozonacŭ, unulŭ, doi, trei, 30 de polĭ!... Toţĭ rĕmânŭ încremeniţĭ, dér Ionŭ ce mai ochĭ holba!...

— Audĭ, cozonacŭ dela Firearŭ-alŭ Coţcăi? E dela firearŭ alŭ lui Dumnedeu, cozonaculŭ tĕu, mĕ Ióne, dice rîdêndŭ părintele Onufrie.

Ecă aşa!... Căpitanulŭ Glónţă pusese bine cei 600 de lei ai lui Ionŭ în cozonacŭ ca sĕ nu-i fure cineva orĭ sĕ-lŭ înşele vre-unŭ pungaşŭ.

— Sĕ trăéscă, căpitanulŭ Glónţă dise Ionŭ, aruncându-şĭ căciula în naltulŭ podului şi podidindu-lŭ lacrimile, când o fi vre-o bătăliă mĕ punŭ în faţa lui sĕ nu-lŭ ajungă glonţulŭ duşmănescŭ!

— Omulŭ lui Dumnedeu, căpitanulŭ sĕu, adause părintele Onufrie, duruindŭ în palmă, ca unŭ darafŭ, cei 30 de napoleonĭ.

— Da de glonţĭ duşmăneşcĭ!... oftă Acsinia.... Mai bine decâtŭ glónţe şi resbóe, mai bine sĕ ne ferescă Dumnedeu şi sĕ ţină sfânta pace în lume!

***

Ecă posnă!

Am uitatŭ sĕ dau povestei, la plecarea din Bucurescĭ, adĭ diminéţă, unŭ prafŭ de sare din pisălogulŭ cumetrei... Norocŭ că biata mea poveste, lâncedă, nesărată, a fostŭ ascultată de Carmen Sylva... Ca şi Voltaire, care presupunea scriitoraşilorŭ ce voia sĕ patroneze, totŭ spiritulŭ ce ar fi pusŭ însuşŭ în cărţile lorŭ, decă le-arŭ fi scrisŭ elŭ. Autórea „Poveştilorŭ Peleşului" va da povestei lui Ionŭ Isteţulŭ unŭ prăvuleţŭ din minunatulŭ sĕu spiritŭ!...

Sinaia — 1887. **„Convorbiri liter."**

Cursulŭ pieţeĭ Braşovŭ

din 28 Martie st. n. 1888

Bancnote românescĭ	Cump.	8.48	Vênd.	8.50
Argintŭ românescŭ .	„	8.44	„	8.48
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.04	„	10.05
Lire turcescĭ . . .	„	11.34	„	11.35
Imperialĭ	„	10.32	„	10.35
Galbinĭ	„	5.88	„	5.92
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	99.—
Ruble rusescĭ . . .	„	102.—	„	104.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 28 Martie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	96.15
Renta de hârtiă 5%	83.50
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	149.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	94.20
Amortisarea datoriei căi lorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	123.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	109.—
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	103.60
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ . . .	104.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.60
Bonurĭ rurale Transilvane	103 80
Bonurĭ croato-slavone	103.25
Renta de hârtiă austriacă	78.55
Renta de argintŭ austriacŭ	79.55
Renta de aurŭ austriacă	109.60
Losurĭ din 1860	131.75
Acţiunile băncei austro-ungare . . .	857.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungur. .	273.25
Acţiunile băncei de creditŭ austr. .	272.10
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.98
Napoleon-d'orĭ	10.03
Mărcĭ 100 împ. germane	62.30
Londra 10 Livres sterlinge	126.75

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Nr. 68 ex 1888. 3—1

AVISŬ.

P. T. acționarilorŭ institutului de creditŭ și economii „**Arieșana**" din *Turda* li se aduce la cunoscință că terminulŭ solvirei vĕrsămêntului alŭ V-lea (10 fl. de acțiune) a espiratŭ în *24 Februarie st. n. a. c.*, decĭ prin acésta suntŭ rugațĭ a solvi câtŭ mai îngrabă acestŭ vĕrsămêntŭ dimpreună cu percentele de întârḑiere (dela o acție 8 cr. *până in 31 Martie a. c.).*—Totodată suntŭ rugațĭ domnii acționarĭ, carĭ restéză încă cu vĕrsămêntulŭ alŭ III și IV-lea, espiratŭ în anulŭ trecutŭ, a le achita câtŭ mai curêndŭ, dimpreună cu interesele de întârḑiere.

Turda, în 26 Martie 1888 st. n.

Direcțiunea institutului de creditŭ și economii „**Arieșana**".

D. St. Șuluțŭ.
direct.

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Pesta:

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 20 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 01 minută diminéța.

2. Dela Brașovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 318: 1 óră 55 minute după améḑĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Brașovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de améḑĭ.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurescĭ la Brașovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după améḑĭ.

A. Plecarea postelorŭ:

a) Dela Brașovŭ la *Rĕșnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ:* 12 óre 30 m. după améḑĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după améḑĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgărașŭ:* 4 óre diminéța.
e) „ „ la *Săcele:* 4 óre diminéța.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕșnovŭ-Zĕrnescĭ-Branŭ* la Brașovŭ: 10 óre înainte de améḑĭ.
b) „ *Zizinŭ* la Brașovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Brașovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgărașŭ* la Brașovŭ: 2 óre diminéța.
e) „ *Săcele* la Brașovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugăm pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Administrațiunea „Gaz. Trans."

Tipografia A. MUREȘIANU Brașovŭ.